АНАТОЛЬ ІЛЬІЧ ВЯРЦІНСКІ

18 лістапада 1931 г.

в.Дзямешкава,Лепельскі раён, Віцебская вобл.

Простая сялянская сям’я

АДУКАЦЫЯ І ПРАЦА

- 1956 г.-скончыў філалагічны факультэт БДУ.
- Працаваў журналістам,выкладчыкам у раённых газетах.
- З'яўляўся рэдактарам газеты "Літаратура і мастацтва", рэдактарам выдавецтва «Беларусь».
- З'яўляўся дэпутатам Вярхоўнага Савета Беларусі.
- Удзельнічаў у 1977 у рабоце XXXII сесіі Генеральнай Асамблеі ААН.
- З'яўляўся членам ПЭН-цэнтра.

ТВОРЧАСЦЬ

Анатоль Вярцінскі – гэта Беларускі паэт; драматург, публіцыст,крытык,перакладчык.

- Першыя вершы надрукаваны ў студэнтцкай газеце ў 50-ых гадах.(«Беларускі ўніверсітэт», «Чырвоная змена»,у часопісе «Маладосць»).
- «Песня пра хлеб»-першы паэтычны зборнік(1962). У ім не было твораў з цікаўнымі сюжэтамі і вобразамі, а апавядалася пра вясковае і студэнцкае жыццё, мінулую вайну. Каларытна напісана змешчаная ў гэтым зборніку аднайменная паэма, у якой паэтызуецца праца хлебароба, сялянскі побыт, духоўная прыгажосць працоўнага чалавека. Паэма — гімн хлебу, сялянскай печы, маці, чалавечай працы. Паэт у сваіх узвышаных роздумах сягае думкай у прасторы сусвету, аднак пры гэтым не адрываецца ад зямлі, ад жыццёвай асновы.

- Паасобныя вершы пакладзены на музыку. Па паэме «Колькі лет, колькі зім!» пастаўлены тэлеспектакль (1980). Вершы і п'есы Анатоля Вярцінскага перакладаліся на многія мовы свету. У 2005 годзе выйшаў у перакладзе на ўкраінскую мову зборнік яго выбраных твораў.
- А. Вярцінскі напісаў п'есы для дзяцей «Дзякуй, вялікі дзякуй» (1978, пастаўлена ў 1974), «Скажы сваё імя, салдат» (1977, пастаўлена ў 1975), «Гефест — друг Праметэя» (1983, пастаўлена ў 1984). У 1983 г. выйшаў зборнік п'ес пад назвай «Дзякуй, вялікі дзякуй».

- Пераклаў на беларускую мову п'есы Лопэ дэ Вэгі «Раба свайго каханага», М. Себасцьяна (руск.) бел. «Безыменная зорка (англ.) бел.», В. Пальчынскайтэ (літ.) бел. «Спяшаюся за летам», якія пастаўлены ў тэатрах рэспублікі, а таксама асобныя вершы з класічнай і сучаснай рускай, украінскай, літоўскай, латышскай, балгарскай, польскай, венгерскай, кубінскай

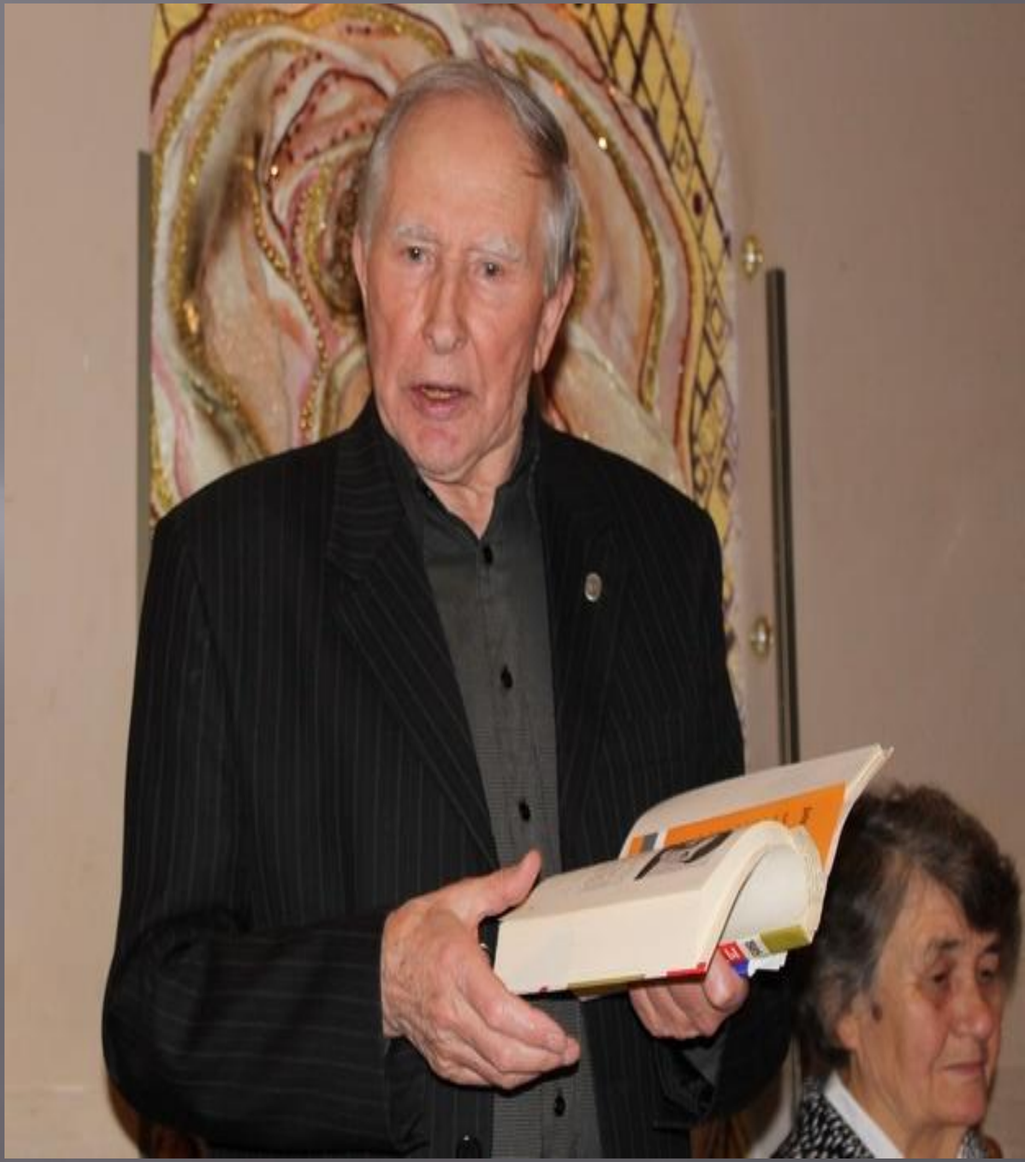

АСНОЎНЫЯ ЖАНРЫ

- Прытча(“Дурман”, “Мы,мёд і пчала”);
- Вершы-звароты(“Медсястры”, “Просьба”);
- Ода(“Мы напачатку зазналі страху”, “Навагодні тост”);
- Элегія(“Баіцца беларус быць беларусам”);
- Балада(“Балада пра спаленую вёску і жывога пеўня”);
- Вершы-прысвячэнні(“Скажы мне,мама”);

Бібліяграфія

- «Песня пра хлеб». Кніга паэзіі. 1962 г.
- «Тры цішыні». Кніга паэзіі. 1966 г.
- «Чалавечы знак». Кніга паэзіі. 1968 г.
- «Выбранае». Кніга паэзіі. 1973 г.
- «З'яўленне». Кніга паэзіі. 1975 г.
- «Час першых зорак». Кніга паэзіі. 1976 г.
- «Ветрана». Кніга паэзіі. 1979 г.
- «Высокае неба ідэала». Кніга публіцыстыкі. 1980 г.
- «Святло зямное». Кніга паэзіі. 1981 г.
- «Дзякуй, вялікі дзякуй». Зборнік п'ес для дзяцей. 1983 г.
- «Нью-Йоркская сірэна». Кніга публіцыстыкі. 1987 г.
- «Хлопчык глядзіць». Кніга паэзіі. 1992 г.
- «Трывожны досьвітак». Кніга публіцыстыкі. 1994 г.
- «Жанчына. Мужчына. Каханне...». Кніга паэзіі. 2003 г.
- «Жыцьмем. Вершы і паэмы». 2012 г.

Зборнік і твораў

У асноўным,творам А. Вярцінскага ўласцівы высокі грамадзянскі пафас, філасафічнасць, аналітычнасць, вострая публіцыстычнасць. Паэт асэнсоўвае «вечныя» праблемы чалавечага існавання, маральныя каштоўнасці жыцця, услаўляе духоўную веліч чалавека, выкрывае абыякавасць і самазадаволенасць.

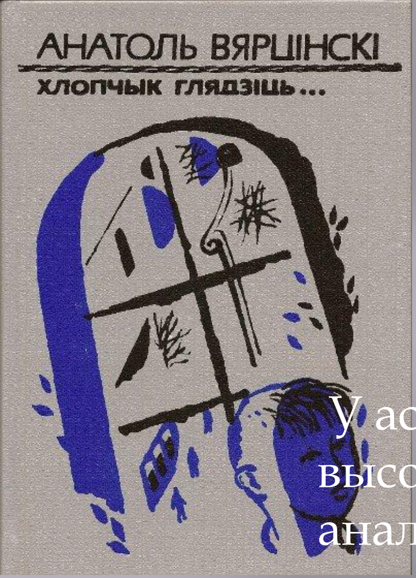

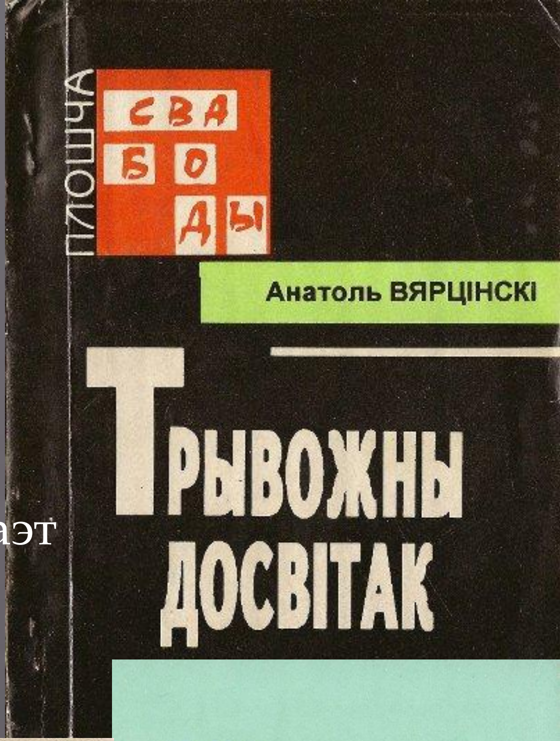

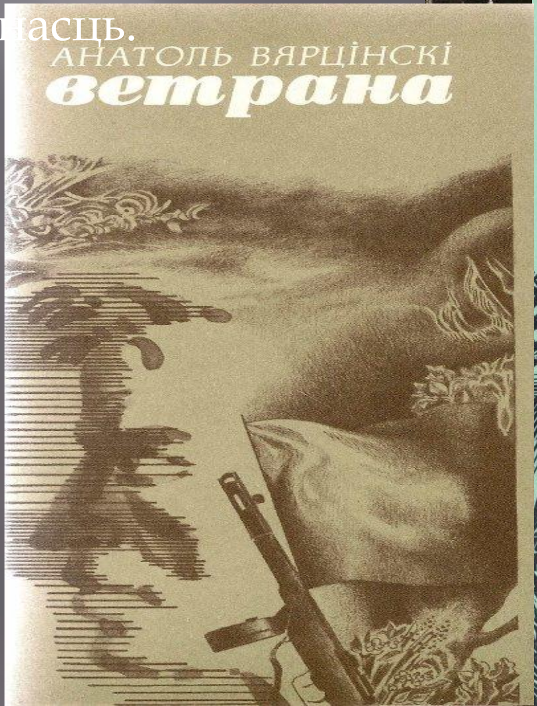

Вершы А.Вярцінскага вельмі розныя,але па-свойму цікавыя.

Рыфма ў вершах А. Вярцінскага вызначаецца багаццем сугуччаў, яркасцю, кантрастнасцю. На яе звычайна падае лагічны націск у вершаваным радку, звяртаецца найбольшая ўвага:
Перагукванне слоў, падабенства іх гукавой абалонкі як бы наглядна паказвае небяспеку памыліцца, прыняць адну з'яву за іншую.

Мужчына. Жанчына.
Чаканне.
Шуканне. Блуканне.
Час.
Жанчына. Мужчына.
Спатканне.
Вітанне. Пытанне.
Адказ.
Мужчына. Жанчына
Дыханне.
Сэрцабіццё. Забыцц
Жанчына. Мужчына
Каханне.
Мужчына. Жанчына
Жыццё.

Гэта прыкмета з прыкмет,
калі ўсё адзіна сведчыць:
табе належыць све
табе дарована вечнасць...

Пра месца ў жыцці, як дзеці,
гадаем,
думаем, снім.
Месца маё ў свеце —
месца ў сэрцы тваім.

“Рэквіем па кожным чацвёртым”

Тэма вайны вельмі цяжкая для беларусаў,бо менавіта наша краіна больш за ўсіх несла пакуты ў Вялікай Айчыннай вайне.

ПРАПАНОЎВАЮ ДЛЯ ПРАСЛУХВАННЯ

Самыя вышэйшыя ўзнагароды ў жыцці

- Лаўрэат прэміі «Залаты апостраф» (201
- Медаль 100 гадоў БНР Рады Беларуска Народнай Рэспублікі (2018).
- Дзяржаўнай прэмія Беларусі 1988 за публіцыстычныя нататкі "Нью-йоркская